

NVE
Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

ÁŠŠEMEANNUDEADDJI/SAKSBEHANDLER
Elina Hakala, +47 78 47 40 24
elina.hakala@samediggi.no

DIN ČUJ./DERES REF.
200701873-15 ksk/kima

MIN ČUJ./VÅR REF.
13/3260 - 4
Almmut go válddát oktavuoda/
Oppgis ved henvendelse

BEAIVI/DATO
17.09.2013

Sámediggi
Ávjoavárgaeddnu 50
9730 Kárášjohka

telefuodna: +47 78 47 40 00
www.samediggi.no
samediggi@samediggi.no

Apningsstider:
Mandag - Fredag
08.00 - 15.30

Uttalelse til søknad om bygging av Kvitfors kraftverk i Narvik kommune. Innsigelse

Vi viser til deres brev av 28.6.2013 angående konsesjonssøknad for Kvitfors kraftverk. Vi beklager den sene tilbakemeldingen.

1. Generelt

Sametinget har innsigelsesrett etter Lov nr 71 av 27.06.2008 om planlegging og byggesaksbehandling(plan- og bygningsloven) i kraftkonsesjonssaker, Lov nr 17 av 14.12.1917 om vassdragregulering(vassdragsreguleringsloven)§ 6-1, første ledd og Plan- og bygningsloven§ 5-4, 3 ledd, Plan- og bygningsloven§ 3-1, bokstav c.

Vi viser i denne sammenheng til merknadene til Plan- og bygningsloven hvor det står følgende om § 3-1 bokstav c: "Bokstav c viser til at det er en særlig oppgave for planleggingen å ivareta naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv. Loven gjelder for hele landet og for hele befolkningen uten hensyn til etnisk bakgrunn og tilknytning. Det er likevel grunn til å framheve vern av naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv særskilt. Samisk kultur og livsstil har alltid vært sterkt knyttet til naturen, til dels sårbar natur, og er derfor avhengig av god ressursforvaltning. Ved planlegging og saksforberedelse er det viktig å ta hensyn til tidligere inngrep i samme område. Reindriften er en samisk næring og en viktig del av det materielle grunnlaget for samisk kultur. Der hvor reindriftsinteresser blir berørt, skal de samlede effektene av planer og tiltak innenfor det enkelte reinbeitedistriktet vurderes. Loven regulerer ikke de kollektive eller individuelle rettigheter som samer og andre har opparbeidet ved hevd eller alders tids bruk".

Tiltaket det nå søkes om har en helt annen rørgate enn den tidligere. I tillegg tilkommer det nå en 880 meter lang vei. Sametinget anser dette som et vesentlig annet tiltak enn det først omsøkte.

2. Kulturminner

Sametinget er ansvarlig myndighet når det gjelder samiske kulturminner. Alle samiske kulturminner eldre enn 100 år er automatisk freda i følge LOV1978-06-09 nr 50: Lov om

kulturminner (Kulturminneloven) § 4 annet ledd. Samiske kulturminner kan for eksempel være bygninger, hustufter, gammetufter, teltboplasser (synlig som et steinsatt ildsted), ulike typer anlegg brukt ved jakt, fangst, fiske, reindrift eller husdyrhold, graver og gravplasser, hellige fjell og offerplasser eller steder det knytter seg sagn eller tradisjoner til. Det må understrekes at dette ikke er en uttømmende oversikt, da den samiske kulturen er meget variert og mangfoldig. Det er ikke tillatt å skade eller skjemme et fredet kulturminne jf. Kulturminneloven § 3.

I forbindelse høring av det første forslaget til Kvitfors kraftverk befarte Sametinget daværende tiltaksområdet i henhold til kulturminneloven § 9, uten å registrere automatisk fredete samiske kulturminner.

Forslaget som nå er på høring har en helt annen rørgata enn i det forrige forslaget, og i tillegg kommer den nye veien. Det foreslåtte byggetraseen og området i umiddelbar nærhet har ikke vært gjenstad for arkeologiske undersøkelser i henhold til kulturminneloven § 9. Dermed har Sametinget ikke mulighet for å gi endelig uttalelse angående kulturminner.

Sametinget er av den oppfatning at undersøkelser i henhold til kulturminneloven § 9 bør oppfylles før det gis konsesjon.

3. Reindrift

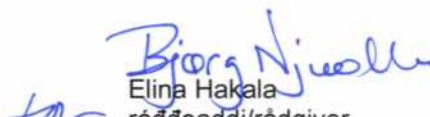
Det er Skjomen reinbeitedistriktet som blir berørt av den omsøkte utbyggingen. Der er allerede flere eksisterende kraftverk i Håkvikdalen og nærliggende området. I tillegg er det flere konsesjonssøknader under behandling og kraftverk under oppbygging i området som Skjomen reinbeitedistriktet bruker, jf. NVEatlas, 2013. I søknaden som nå er på høring er det tilkommet en vei som ikke var i søknaden av 2006. Erfaringsmessig kan nye veier ha vesentlige negative virkninger for reindriften.

Sametinget mener at i konsesjonsbehandling bør NVE se hvilken helhetlig virkning kraftutbygging i et område har til reindriften. Virkningene av enkeltutbygging kan fremstå som mindre negativ enn hvis man ser konsekvensene av utbygging samlet sett. Skjomen reinbeitedistriktet har allerede i forbindelse med den forrige høringen på Kvitforselva i 2006 poengtert at det er svært mange forslag til kraftutbygging i Håkvikdalen og nærliggende områder, med kort avstand fra hverandre. Dette medfører en belastning på reindriftnæringen og gjør det vanskelig for distriktet å utøve reindrift på sin tradisjonelle måte. I forbindelse med konsesjonsbehandling av tilleggsutbygging av Håkvik kraftverk har Sametinget bedt Olje og energi departementet (OED) om å bli kontaktet for konsultasjoner.

På bakgrunn av de samlede virkningene av kraftutbygging til reindriften i Håkvikdalen og nærliggende områder inklusiv Kvitforselva, og med hensyn til naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv fremmer Sametinget innsigelse for at det gis konsesjon for utbygging av Kvitfors kraftverk, jf. og Plan- og bygningsloven § 5-4, 3 ledd, Plan- og bygningsloven § 3-1, bokstav c.

Dearvvuođaiguin/Med hilsen

Pål Nilsen
fágajoddiheadji/fagleder

Elna Hakala
ráddiheadi/rådgiver